

KELEIVIS

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in
New England and about 1,000,000
in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje, Kanadoje, Ple-
ty Amerikoje, Europoje. \$4.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NO. 49

"Keturio" Telefonas:
SO 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS. GRUODŽIO (DECEMBER) 7, 1955

Atkairo Numeris
Kaina 10 Centų

50 METAI

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

RAUDONIEJI BUVO SULAIKĖ KONGRESMANUS

16 Milionų Unijistų Susijungė Vienoje Sąjungoje

Amerikos Darbo Federacija ir C.I.O. Unijos Pritarė Susijungimui; Šį Pirmadienį Prasidėjo Pirmoji Bendrosios Sąjungos Konvencija; Gelžkeliečiai Kviečiami Dėtis

Amerikos darbininkų ju-
reikš per didžiąsias politi-
dėjime pereitos savaitės gal-
las ir ši savaitė paliks ilgai
atmintyje, kaip istorinių
įvykių laikas.

Gruodžio 1 d. Amerikos
Darbo Federacijos konven-
cija vieningai pritarė susi-
jungimui su C.I.O. unijo-
mis, o gruodžio 2 d. C.I.O.
unijų konvencija taip pat
nutarė daryti galutiną susi-
juniimą. C.I.O. konven-
cijoj prieš susijungimą kalbė-
jo transporto darbininkų
vadas Quill, bet konven-
cija milžiniška dauguma balsų
susivienijimui pritarė.

Šį pirmadienį prasideda
bendroji Amerikos Darbo
Federacijos-C. I. O. unijų
konvencija. Unijų centrų
susivienijimas jau yra įvy-
kęs faktas. Naujoji unijų
sąjunga su A.D.F.-C.I.O.
bendru vardu jungia virš
15,000,000 darbininkų.
I naujosios unijų sąjungos
konvencija yra pakviestas ir
gelžkeliečių unijos, kurios
turi apie 300,000 narių ir
tų unijų atstovai dalyvauja
konvencijoj svečių teisėmis.
Vėliau gal ir gelžkeliečių
unijos nutars dėtis į ben-
drijų unijų centrą.

Už bendrosios A.D.F.-
C.I.O. unijų sąjungos lieka
tik anglakasių unija, kol
kas gelžkeliečiai ir įvairios
smulkios unijos, kurios di-
desnės įtakos darbininkų
judėjime neturi.

Amerikos Darbo Federa-
cija buvo įkurta prieš 74
metus, o C.I.O. unijos buvo
atsilikusios nuo ADF prieš
20 metų. Po ilgo skilimo
ir savitarpinių kovų visos
šalies unijos nutarė vėl susi-
jungti bendrame centre.
Naujas unijų centras šios
savaitės konvencijoj aptars
tolimesnį unijų veiklos kel-
lį ir laukiamą, kad svar-
biausias naujojo unijų cen-
tro darbas pradžioje bus
didinimas narių skaičiaus.
Iš 65 milijonų darbininkų
krašto pramonėje ir žemės
ūkyje kol kas tik ketvirada-
lis yra organizuoti į unijas,
todėl, prieš unijas stovi di-
delis uždavinys traukti į
unijas neorganizuotus dar-
bininkus, ypač pietinėse
valstijose, kur unijinis judė-
jimas vis dar yra silpnas.

Šalia to susijungusios uni-
jos ruošiasi gyviau dalyvau-
ti politinėje kovoje, kad pa-
keitus Taft-Hartley įstaty-
mą ir išmetus iš jo įvairius
darbininkų unijoms neprie-
lankius patvarkymus. Apie
savarankiųjų darbininkų po-
litinę veiklą ir susijungu-
sioj darbo unijų sąjungoje
dar nekalbama. Amerikos
darbininkų judėjimas ir to-
lim politinę savo įtaką

Prancūzijoj Bus Rinkimai Sausio 2 D.

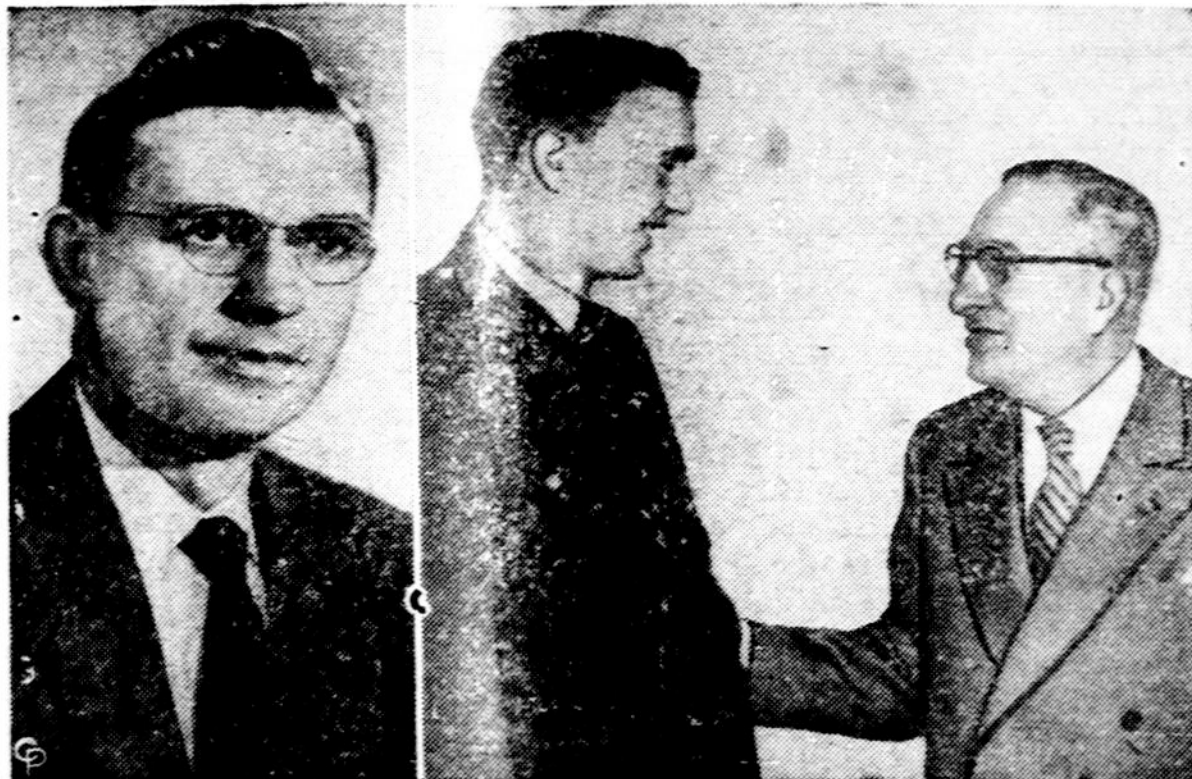
Prancūzijos vyriausybė
pereitą savaitę negavo parla-
mento pasitikėjimo ir tu-
rėjo pasitraukti, bet po il-
go apsisvarstymo vyriausybė
nutarė paleisti parla-
mentą ir paskelbti naujus
rinkimus. Rinkimai įvyks
sausio 2 dieną.

Senatas Tyrinėja Dixon Yates "Dyla"

Šį pirmadienį senato
antimonopolijų pakomisija
pradėjo vėl tyrinėti Dixon
Yates panaikintą sutartį
dėl statymo elektrinės už
107 milijonus dolerių. Tą
sutartį Atominės Energijos
Komisija panaikino ir atsi-
sakė mokėti atlyginimą biz-
nierių grupei, su kuria su-
tartis buvo pasirašyta.
Senato atominės energijos
komisija irgi žada tą
pačią panaikintą sutartį ty-
rinėti, kaip tik senatas su-
sirinko po Naujų Metų.
Nors Dixon - Yates sutar-
tis panaikinta, bet demo-
kratai tikisi iš tos sutarties
sudarymo aplinkybių gau-
ti nemažai rinkiminės me-
džiagos apie stambiųjų biz-
nierių įtaką į vyriausybę.

UŽSIENIŲ PAGALBA KELIA DAUG GINCŲ

Amerikos vyriausybės ei-
lėse dar nėra aiškaus nusi-
statymo dėl užsieniams da-
vimo ekonominės pagalbos.
Dabar kai rusai žada Azi-
jos tautoms savo ekonomi-
nės pagalbą, Amerikos nusi-
statymas tuo klausimu da-
rosi labai svarbus.
Rusai visada daugiau ža-
da negu jie gali ir nori iš-
tesėti, bet visvien jų mėtų-
masis pažadais verčia Ame-
riką apsispręsti, kiek ir ko-
kios pagalbos duos užsie-
nimams.

Atstovų Rūmų narys Harold C. Ostertag (rep. N. Y.) buvo navykės į rytinę
Berlyno dalį, kurią valdo rusai. Su juo kariuomenės mašinos važiavo vyr. leit.
James MacQueen (viduryje) ir Atst. Rūmų narys Edward Boland (kairėje), de-
mokratas iš Springfield, Mass. Rusai jms sustabdė ir laikė suimtus 4 va-
landas. Valstybės Departamentas dėl to įvykio įteikė griežtą protestą.

Ar Prezidentas Bus Kandidatu

Du republikonų partijos
vadai, senatorius W. Know-
land ir kongresmonas J. W.
Martin pereitos savaitės gal-
le lankėsi pas prezidentą D.
D. Eisenhowerį. Jie abu pa-
skui sakė, kad jeigu preziden-
tas bus kandidatu atei-
nanciais metais, tai jis ne-
abejojamai bus ir vėl iš-
rinktas. Bet sen. Knowland
pabrėžė, jog prezidentas tu-
rėtų pasisakyti, ar bus
kandidatu ne vėliau, kaip
sausio mėnesio galas, o
kongresmonas J. Martin
mano, kad tas nesvarbu, jis
gali pasisakyti, kada nori,
jokio skirtumo nebūsią.

Komunistai Bandys Teismų Pasikeitimą

Du Amerikos komunistų
vadai, Fred Fine ir J. Jack-
son, po 4 metų slapstymosi
nuo teismo, pasidavė polici-
jai ir bus teisiami už są-
mokslą nuversti konstituci-
nę šalies vyriausybę.
Komunistų vadai pasida-
vė policijai todėl, kad, pa-
gal jų partijos aiškinimą,
dabar atmosfera krašte pa-
sikeitė ir komunistai tikisi,
kad teismas taip griežtai jų
nebebaus. Kaip teismas pa-
žiūrės į tų pabėgėlių reika-
lą, pasirodys tik pačiame
teisme.

ANGLŲ PREMJEras LANKYSIS AMERIKOJ

Anglijos ministerių pir-
mininkas Anthony Eden
sausio mėnesio gale lanky-
sis Amerikoje, kur jis ke-
lias dienas tarsis su prezi-
dentu D. D. Eisenhoweriu
ir kitais vyriausybės nariais.
Taip praneša Amerikos vy-
riausybės šaltiniai. Ta pa-
čia proga anglų premje-
ras lankysis ir Kanadoje.

J. F. Dulles Patarė Sekt Republikonus Savo Likimą

Vastybės sekretorius J.
F. Dulles pereitą savaitę,
kartą tarėsi ir susitarė dėl
kalbėdamas su spaudos at-
stovais, patarė demokra-
tams imti pavyzdį iš repu-
blikonų, kada jie buvo ope-
biscitas. Patys gyventojai
pasisakys, ar jie nori dėtis
į kokią nors sąjungą su
Egiptu, arba nori būti visai
nepriklausomi. Kartu su tuo
republikonams, kaip jie
1952 metais puolė demo-
kratų užsienių politiką, ką
jie sakė apie Korėją ir kaip
jie žadėjo pavergtoms tau-
toms "išlaisvinimą", iš ku-
rio po rinkimų neliko nė
kvapo. Demokratai sako,
kad dėl Korėjos republiko-
nų liejo upelius rinkiminių
padarė tik gėdingas pala-
liaubas ir apie pergale vi-
sai užmiršo. Ir pats Dulles
ir kandidatas Eisenhower
visai nesivaržė kritikuoti
demokratų užsienių politi-
ką, todėl dabar neturėtų
pykti, jei ir patys girdi
kritikos.

LENKŲ KARDINOLAS DAR KALĖJIME

Pereitą savaitę buvo pra-
nešta, kad lenkų kardinolas
S. Wyszynski esąs perkelta-
s iš kalėjimo į vienuolyn-
ą ir esąs pasiuo laisvas.
Pasirodo, kad kardinolas
buvo tikai perkeltas iš vie-
no vienuolyno į kitą, arba
iš vieno kalėjimo į kitą, nes
ir dabartiniame vienuolyn-
e jis yra laikomas, kaip ka-
lėjime.

1000 Lenkų Grįžo Nemo

Varšuvos radijas prane-
ša, kad virš tūkstančio len-
kų grįžo iš Sovietų Rusi-
jos. Tarpe grįžusiųjų esą
mokytojų, inžinierių ir ki-
tųjų intelektualų. Kodėl tie
lenkai seniau negrįžo į savo
tėvynę, Varšuvos radijas
nesako, nors galėtų pasa-
kyti, jog rusai paleido iš
tūkstančių farmų sumažėjo.
Savininkai jas pardavė ir
daugumoje atsitikimų jų
farmų žemė buvo įjungta į
stambesnes farmas. "Far-
momis" statistika skaito vi-
sus kitus 3 ar daugiau akrų.

Indija Protestuoja Dėl Valstybės Sekretoriaus Žodžių

**John Foster Dulles Pavadino Goa Portugalijos Provin-
cija; Indija Skaito Goa Svetima Kolonija; Rusai
Griežtai Pasisakė Prieš Kolonijų Likučius Indi-
joj; JAV Pozicija Goa Ginče Yra Neutrali**

Chruščiovas Išbara Kapitalizmo Vergus

Rusų diktatorius Chruščiovas
pereitą savaitę Bur-
moje iškoliojo Vakarų
valstybių žurnalistus "kapi-
talizmo vergais," kurie ne-
drįsta rašyti teisybės apie
Sovietų Rusiją. Chruščiovas
sakė žurnalistams, kad jie
rašytų teisybę apie Rusiją,
tai jie netektų duos, nes
jų rašinių niekas nespau-
dintų.

Berlynui Gresia Dalina Blokada

Rytinės Vokietijos vy-
riausybė, kuri, pagal rusų
tvirtinimą, dabar yra vie-
nintelis rytinio Berlyno
šeimininkas, pradeda dary-
ti visokias kliūtis vakarinei
miesto daliai susisiekti su
vakarine Vokietija. Ypač
trūkdomas laivų judėjimas
kanalais, kas apsunkina pri-
statymą miestui anglių ir
kitų sunkiųjų prekių.
Rytinės Vokietijos bolše-
vikai mano įvairiais truk-
dymais priversti vakarinę
Vokietiją su jais derėtis ir
jį pripažinti tą rusų pasta-
tytą vyriausybę teisėtu ryti-
nės Vokietijos šeimininku.

Valdzia Rems Mokyklas

Po didžiosios švietimo
konferencijos Washingtone
pereitą savaitę Amerikos
vyriausybė nusistatė pasiū-
lyti kongresui skirti lėšų
mokyklų statybai. Kaip lė-
šos bus skirstomos ir kiek
jų bus paskirta pareis nuo
kongreso.

Alžyre Vėl neramu

Alžyro ir Tuniso pasienij
gruodžio 4 d. įvyko kruvini
karų ir arabų maistininkų.
Susisaudymuose žuvo 40
pagal vyriausybės įsakymą,
reikalauja, kad būtų išleisti
siriemimai vyko Lany mie-
ste, Alžyrijoj.

Pereitą penktadienį Ame-
rikos valstybės sekretorius
John Foster Dulles ir Wa-
shingtone atsilankęs Portu-
galijos užsienių reikalų mi-
nisteris Dr. Cunha padarė
bendrą pareiškimą dėl rusų
vadų Bulganino ir Chruščio-
vo pikty išsireiškimų
apie Vakarų valstybes.
Tarp kitko tame pareiški-
me buvo sakoma, kad rusų
pareiškimai "liečiantieji
Portugalijos provincijas To-
limuose Rytuose" neprisidė-
da prie taikos reikalo.

Rusai lankydamiesi Indi-
joj atvirai kurstė prieš Va-
karų valstybes. Bulganinas
sakė, kad portugalų koloni-
ja Goa Indijoj yra "gėda,"
o Chruščiovas portugalų
šeimininkavimą Goa kolo-
nijos lygino prie parazito,
kuris geria žmonių kraują.

Kadangi rusai Indijoj ir
Burmojdaug ir pakartotinai
viešai užspuldinėjo Vaka-
rų valstybes už jų kolonia-
lizmą, visai nutylėdami savo
kolonijas Azijoj ir da-
bar satelituose, valstybės
sekretorius kartu su svečiu
Dr. Cunha pasisakė, kad
rusų pareiškimai nepriside-
da prie taikos reikalo.

Bet Indijoj pavadinimas
Goa kolonijos "Portugalijos
provincija" sukėlė didelio
protesto ir Indijos vy-
riausybė žada oficialiai
protestuoti prieš tą Ameri-
kos valstybės sekretoriaus
išsireiškimą, nes Indija tamė
pasisakyme įžiūri, kad
Amerika palaiko portuga-
lus jų ginče su Indija dėl
Goa kolonijos likimo.

Iki šiolai Amerika Goa
ginče jokios pozicijos ne-
buvo užėmusi ir laikėsi ne-
neutraliai dėl tos kolonijos li-
kimo. Atrodo, kad Ameri-
kos pozicija ir dabar nėra
pasikeitusi.

Sovietai Skundžiasi Dėl Chuliganų

Sovietų Rusija neskelbia,
kiek kriminalinių prasikal-
timų ten papildoma. Tai
yra "valstybės paslaptis."
Bet sovietų spaudoje dabar
daug rašoma apie "chuliga-
nemų mokyklų statybą ir jų
privisimą," arba jaunų
žmonių kriminališkumą.
Jaunų kriminalistų gaujos
miestuose vietomis terori-
zuoja ištisus kvartalus ir
žmonės net bijo teismuose
liudyti prieš chuliganus,
gruodžio 4 d. įvyko kruvini
karų ir arabų maistininkų.
Sovietų spauda, žinoma,
daug pagal vyriausybės įsakymą,
reikalauja, kad būtų išleisti
griežtesni įstatymai kovai
prieš jaunus kriminalistus.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Sveikas gyvas, tėve! Kas girdėt?
—Girdėjau, Maiki, kad jūsų socialistų susaidė riktuojasi švesti savo 50 metų jubilėjušą. Atšventę tokius atlaidus, turbūt eisit kur nors revoliuciją kelti.
—Amerikoje revoliucijos nereikia, tėve.
—Reikalinga ar ne, bet jūs vistiek buntavojat svietą.
—Klysti, tėve. Socialistai mokina žmones, o ne "buntavoją."
—Nu, tai pasakyk, kas subuntavoję Liujizijanoj batalikų parapiją prieš arkivyskupa. Jeigu ne jūs tokie nekalti?
—Tėvas, turbūt, girdėjai apie katalikų siurutę Jesuit Bend miestely, ar taip?
—To miestelio vardo nežinau, vaike, ale gali būt, kad tas pats.
—Jeigu taip, tai bus netiesa, kad socialistai tenai sukurstė katalikus. Kiek aš žinau, socialistų tenai visai nėra.
—Jeigu tu viską žinai, tai pasakyk, dėl ko tenai pasidarė tokia zavieruka?
—Triukšmas tenai kilo dėl to, tėve, kad arkivyskupas baltveidžių parapijai paskyrė juodveidį kuniga, visai nepaisydamas jos protesto. Kai juodveidis atėjo mišią laikyti, baltveidžiai pakėlė lermą ir demonstruodami apleidė bažnyčią. Arkivyskupas liepė bažnyčią užrakinti. Parapijiečiai tuomet pasakė: "Gera, tegul bažnyčia stovi uždaryta, bet arkivyskupo diktatūrai mes nenusilenksim ir juodveidžių rankos nebuciosim."
—Orait, Maiki, bet kaipgi tu šitokį prajovą pavadinsi? Juk tai aiškus buntas, ar ne?
—Gali tą įvykį vadinti kaip nori, tėve, bet aišku, kad kalti čia ne socialistai.
—Well, gali būt, Maiki, kad tas arkivyskupas padarė misteiką, ba nigeriui ir aš nenorėčiau rankos bučiuoti. Ale tas visgi neparodo, kad socialistai geri žmonės. Pasakyk, kas Argentinoj andai nuvertė Perono valdžią?
—Man rodos, tėve, kad šį klausimą aš jau sykį aiškinan, ar ne?

siškijos algas. Kiek seniau tokia pat kova buvo Meksikoje, o dabar Argentinoj. Argentinoj perversmū pats popiežius davė ženklą, ekskomunikuodamas Peroną, kaip "bažnyčios priešą." Taigi klysti, tėve, kad "šventas tėvas" yra priešingas visoms revoliucijoms. Jis tik tada priešingas, kada žmonės nori nuversti savo prispaudėją. Tokią valdžią jis vadina "valdžia nuo Dievo," bet jeigu valdžia nori palengvinti skurdžių gyvenimą ir apkarpo perilgus kunigų skvermus, tai tokia valdžia popiežiui yra "bažnyčios priešas" ir "tarnauja velniui."
—Maiki, man tokia šnekta nepatinka. Guabai!

Vlikas persitvarkė

VLIKO NUTARIMAI
Visuomenės vieningumo reikalui
"1955 m. Įpckričio 24-27 d. d. savo sesijoj Vlikas, imdamas dėmesin lietuvių nos partijos 3 atstovai. Šiuo visuomenės konsolidacijos metu Vlike dalyvauja 8 politiniai junginiai ir, pakeitimus kaip aukščiau minėta Vliko statutą, jo posėdžiuose dalyvavo šie atstovai: Lietuvos Socialdemokratų Partijos: prof. J. Kaminskis, K. Bielinis ir dr. J. Repečka; Lietuvos Valstiečių Liaudininkų S-gos: J. Audėnas, H. Blazas ir A. Devenienė; Lietuvos Ūkininkų S-gos: dr. A. Trimakas, dr. J. Petronis ir J. Vitkus; Lietuvos Ūkininkų Partijos: dr. D. Krivickas, V. Sidziuskas ir R. Skipitis; Lietuvos Krikščionių - Demokratų S-gos: prel. M. Krupavičius, P. Vainauskas ir E. Turauskas; Lietuvių Darbo Federacijos: J. Valaitis, P. Jočys ir dr. A. Skėrys; Lietuvių Vienybės Sąjūdžio: J. Andrius, U. Pažemėnas ir Šimkus; Masachusetos Lietuvos Rezistencijos Sąjūdžio: M. Brakas, dr. J. Stiklorius ir A. Kyznastas.
Dabar Vliko posėdžiai vyks Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Kadangi didelį būrį asmenų, kurie gyvena už jūras, turėtų būti išsiųsti, tai nutarė sudaryti prezidiumą (iki šiol tebuvo tik pirmininkas), kuris reikalui esant svieto daryti. Jūsų pačių gazietyos kritikavo Lietuvos svarbiais Lietuvos laisvinimo mo ir jos atkūrimo klausimais, vertins vykdomųjų organų veiklą, nustatys artimuju dienų darbų planus, palaikys kiek galima pastovius ryšius ir su lietuviškąja visuomene ir tt. Žodžiu, prezidiumui skiriamas labai atsakingas uždavinys. Jis bus Amerikoje.

Lėšų telkimo reikalui
"Išklauses pranešimo ir išdiskusaves klausimą, Vliko plenumas dėkoja visiems lietuviams, aukojusiems Lietuvos laisvinimui, bet kartu konstatuoja, kad ne visi lietuviai atiduoda savo auką Tėvų Zemei laisvinti.
"Vyriausias Lietuvos laisvinimo Komitetas kviečia visus laisvajame pasaulyje gyvenančius lietuvius visuotinai ir dar gausiau aukoti Tautos Fondui—Lietuvos laisvinimo kovai vesti."

Bendruomenėms
"Vlikas nuosirdžiai sveikina Pasaulio Lietuvių Bendruomenes ir linki joms apjungti visus laisvojo pasaulio lietuvius kovai už lietuvių ir Lietuvos kultūrą."
Politinės padėties reikalui
"Vlikas ima dėmesin, kad paties paskutiniojo gyvenamojo laikotarpio tarp-tautiniūs santykiūs pažymėto Vakarų pakartotas bandymas, pažadintas klastingos sovietų propagandos už taikos įgyvendinimą, rasti pačių svarbiųjų problemų sprendimą, atslugdyti santykiūs tarp Rytų ir Vakarų ir stabilizuoti padėtį, kaip ji yra. Ejusiose derybose sovietai aiškiai siekė, kad laisvasis pasaulis paaukotų pavergtųjų tautų laisve. Tuo būdu tarptautinėj konjukturoj Lietuvos laisvinimui gresia labai dideli pavojai.
"Suprasdamas bolševizmo esmę ir jo siekiamus tikslus, Vlikas yra įsitikinęs, kad įgyvendinti taiką ir esamą Europoje įtampą pašalinti be pavergtųjų iš-laisvinimo yra neįmanoma. "Dėl to Lietuvos laisvinimui vadovaują veiksniai, nustatydami savo veiklos programą artimiausiam laikui, privalo rasti kelius ir priemones, kad lietuvių tautos išlaisvinimas būtų pasaulinėj politikoj laisvojo pasaulio valstybių palai-komas, kaip aktuali visuotinės taikos problema."

Naujuoju Vliko pirmininku išrinktas Jonas Matulionis, Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, krikščionių demokratų žmogus. Be jo į prezidiumą išrinkti: socialdemokratas prof. J. Kaminskis ir liaudininkas H. Blazas.
Vliko Vykdomoji Taryba pasiliks Europoje. **Jos pirmininku vieton K. Zalkausko išrinkta Alena Devenienė, liaudininkė.** Kitu durnariu pasilieka senieji: Už-cijos Tarybos Valdytojas dr. P. Karvelis ir Informacijos Tarybos Valdytojas M. Gelžinis.
Tautos Fondo Valdytoju išrinktas prel. M. Krupavičius.
Posėdžiai tęsėsi kelias dienas, jie buvo darbingi, vyravo vieninga nuotaika. Tikėsimė, kad persitvarkęs Vlikas bus darbingesnis ir dar geriau vadovaus mūsų kovoms už Lietuvos išlaisvinimą. Mūsų pareiga vieningai remti Vliko darbus.

TAS MALONUMAS NE BOSTONIECIAMS

Saulėtoje Floridoje tokį malonumą galima turėti ir šiuo metu

Reta moteris

Nora Pricevičiūtė-Gugienė
Lietuvių tarpe moterys yra gerbiamos. Nepriklausomoj Lietuvoj niekas neabejojo dėl moterų lygių teisių su vyrais. Visai neatsitiktinai Lietuvos Steigiamasis seimas buvo jo narės moters, rašytojos, veikejos Gabrielės Petkavičiūtės atdaras, nes ji buvo amžiu seniausia, o sekretoriauti buvo pakviesta jauniausia gaidikienė.
Jungtinėse Amerikos valstybėse lietuvių išeivijos tarpe viena retų moterų yra Nora Gugienė. Ji dar Waterbury, Conn., pradžios mokyklos suole sėdėdama, pasuko visuomenės keliu. Ji iš vaikystės dienų buvo pamėgusi dainą ir bendrai scenos meną. Gabi buvo eiles sakyti, dainuoti. Anuomet buvo įprasta SLA seimo posėdžių metu sudaryti meninį programą, o prieš seimo posėdį pasirodyti visiems gatvių eitynėj.
Iš Waterbury, Conn., Antanas Povilka jaunutė mokyklos mokiniukę Norą vežasi Brooklynan ir SLA seimą meninį programoj dalyvauti. Tai gal buvo pirmoji lietuviškie jaunuolė, Amerikoj gimusi, kuri viešai scenoj pasirodė su deklamacijomis lietuvių kalba. Tada jai teko pabūti ir Birute. Eitynėse ji buvo pasodinta puošnioj "karietoj" ir aprėdyta kunigaikštyte Birute. Tiems laikams buvo gražu ir įspūdinga!

Jaunuolės Noros vardas greit išgarsėjo. Ji daug kur buvo kviečiama pasirodyti savo artistiniais gabumais.
Waterbury, Conn., Pricevičių šeima buvo lietuvių visuomeninio gyvenimo centras. Net iš kitur atvykę lietuviai laikė pareigą tą šeimą aplankyti. Ano meto retas kas iš veikejų net tolimų miestų nėra buvęs Pricevičių šeimoj. Jaunutė Nora visų buvo dėmesio centru, nes ji ir deklamatorė, pianu skambintoja ir dainininkė, choro dalyvė. Ant jos jaunų pečių gulė didelė darbų našta.
Kai velionis, buvęs žymus socialistų veikejas, Prūsėlaitis suorganizavo Waterbury, Conn., pirmą chorą, jaunuolė Nora buvo jo pirmoji solistė.

Mikas Petrauskas važinėjo su savo paruoštomis muzikinėmis operetėmis ir kitais veikalukais. Jų būta: Kaminkretus ir Malūninkas, Agomas ir Ieva, Consilium rakultatis, Užturtas, Kamigakštis, Birutė ir t. t. Jaunuolė Nora dainuoja pirmaeiles roles. Be šito dar jai teko Miko Petrausko suruoštuose koncertuose dainuoti.
Tai jaunuolės Noros jaunystės veikimas! Veikimas, kada dar ji pati mokėsi, bet ji jau tada turėjo laiko lietuvių visuomeniniam darbui. Tokia pat uoli ir veikli ji yra ir persikėlusį Chicago, Ill. gyventi. Čia jos veikimas dar užėmė platesnius, didesnius lietuvių kultūros barus.

Naujienose ji moterų skyriaus, muzikos ir dainos skyriaus redaktorė-vedėja, gausiausia bendradarbė. Jos rašyti dainos menė klausimais straipsniai buvo išsamūs, įdomūs ir Lietuvos spaudos sekami, kartais cituojami. Lietuvos spaudą skaitančiai visuomenei Noros Gugienės vardas nebuvo svetimas.
Gugienė — Balso Centro sekretorė, Gugienė — ilgametė Lietuvių Susivienijimo Centro išdininke reikalų vedėja, taigi, jai išdininke pareigos seniai žinomos.
Čia prisiminta tik šis tas iš Noros Gugienės visuomeninės veiklos. Prisiminta tik ta proga, kada Nora Gugienė sutiko būti renkama SLA išdininke. Ji tikrai užsitarnavo tokia būti. Jai tas darbas nėra svetimas. Nora Gugienė verta tos garbės būti išrinkta. Kas, kas bet jau moterys buvo toki dažni traukiniai, turėtų pasirūpinti, kad jos visos iki vienos atiduotų balsą už mūsų vieną žymių baltą už mūsų vieną žymių baltą. Pavėlavai ir skubėk jū veikeją, retą moterį, gėnamus savo susisiekimo rą organizatorę Norą Gugienę. Tą patį padaryti turime. Kartą teko su Miku rėtų ir vyrų.

J. Vlks.
WASHINGTON, D. C.
Draugijos susirinkimas
Lapkričio 20 d. įvyko Lietuvių Draugijos susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 20 asmenų. Išrinkta nauja valdyba (beveik visai senoji). Dabar joje yra: pirm. B. Paramskas, vicepirm. Zemaits ir Dabriūnas, sekr. Jurkuvienė (L. Eurkoos), kasin. Gabrilevičius, kapelionas Znotinas.
Vasario 16 gimnazijai parinkta aukų. Kartu su latviais ir estais bus rengiamas Naujųjų Metų sutikimas.
Nežinoma, ar visi draugijos nariai eina velykinės, bet susirinkimai pradėdami ir baigiami malda.

NORA GUGIENĖ
Kandidatė S.L.A. išdininke vietai

**LENGVAS BUDAS
IŠMOKT ANGLIŠKAI**

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika, su visokių daiktų, užsiėmimų, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gėlių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai ieškant darbo, važiuojant geležkeliu, prie darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuvėn ir tt.

Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviškai ir angliškai, ir kaip jis angli tariamasis. Yra lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviškai.

Kaina 75 Centai
Užsisakant adresuoti:
Keleivis, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Iš Pavergtos Lietuvos

Blogai žemės ūkio fronte

Kad Sovietų Sąjungoje žemės ūkis nepajėgia pagaminti pakankamai maisto, to neslepia nė patys komunistai. Ten trūksta pačių galvimus Jonavos rajono būtiniausių maisto gaminių kolchozuose. Skelbiama — Lietuva kitaip yra ir Lietuvoje. Daugumoje kolchozų blogai žemės ūkio planavimas turi ne tik šerimo nemaža gyvulių pilni grūdų, o gyvuliai somnisterijose prasidėti, bet krito. Jonavos rajono Vorotūs. Lietuvos pavergėjas eiti, "iš apačios," iš kolchozų šilovo vardo kolchozas š. m. agitiniais susirinkimais, nes kolchozininkai geriau būta ir pavasarį. Tuos trūkumus pripažįsta ir sakytomis kalbomis nepa-
 Kad Sovietų Sąjungoje žemės ūkis nepajėgia pagaminti pakankamai maisto, to neslepia nė patys komunistai. Ten trūksta pačių galvimus Jonavos rajono būtiniausių maisto gaminių kolchozuose. Skelbiama — Lietuva kitaip yra ir Lietuvoje. Daugumoje kolchozų blogai žemės ūkio planavimas turi ne tik šerimo nemaža gyvulių pilni grūdų, o gyvuliai somnisterijose prasidėti, bet krito. Jonavos rajono Vorotūs. Lietuvos pavergėjas eiti, "iš apačios," iš kolchozų šilovo vardo kolchozas š. m. agitiniais susirinkimais, nes kolchozininkai geriau būta ir pavasarį. Tuos trūkumus pripažįsta ir sakytomis kalbomis nepa-

kad nuolat vyksta susirinkimai. Komunistams agitacija — pagrindinis rūpestis. Tačiau darbo imasi ne iš to galo. Susirinkimuose patys komunistų spauda šėrsi nei alkanų gyvulių, nei vilniškės "Tie-pripildysi aruodų, kurie yra daugių ir bereikalingai su-nistai. Ten trūksta pačių galvimus Jonavos rajono būtiniausių maisto gaminių kolchozuose. Skelbiama — Lietuva kitaip yra ir Lietuvoje. Daugumoje kolchozų blogai žemės ūkio planavimas turi ne tik šerimo nemaža gyvulių pilni grūdų, o gyvuliai somnisterijose prasidėti, bet krito. Jonavos rajono Vorotūs. Lietuvos pavergėjas eiti, "iš apačios," iš kolchozų šilovo vardo kolchozas š. m. agitiniais susirinkimais, nes kolchozininkai geriau būta ir pavasarį. Tuos trūkumus pripažįsta ir sakytomis kalbomis nepa-

Japonų Goto šeima rodo New Yorke, kaip saulės šiluma galima išvirti ryžius. Jų krosnis yra sudaryta iš 32 įvairaus dydžio veidrodžių, kurie sukaupia tiek saulės šilumos, kad per valandą ar net ir greičiau galima išvirti 3 svarus ryžių.

Važiuojant pažūrēt Amerikos

(Tęsinys)

NUO ATLANTO IKI PACIFIKO

Pereitame straipsny rašiau, kad nuvykus mums į Seattle, atsirado kliūčių, dėl kurių kelionę Aliaskon reikėjo atidėti. Jos vieton nutarėm nuplaukti laivu Britų Kolumbijos sostinėn Victorijon Vancouver saloje. Grįžtant iš Victorijos susirgo mano žmona ir daktaras Seattle mieste liepė jai keletą dienų pagulėti. Tuo tarpu Kapočiaus seserėnas Kalenkauskas telefonuoja iš Aliaskos: "Būtinai atvažiuokit. Aš laikiu." D-ras Kapočius pradėjo nerimauti: "Ką dabar darysim? Man norisi važiuot." Ponia Kapočienė taipgi nori Aliaską pamatyti. Well, sakau, skriskit. Aš negaliu palikti žmonos. Išskrido. Jiems sugrįžus, jau galėjome tęsti savo kelionę automobiliu toliau.

Darbininkų fabrikai

Būnant Seattleje teko patirti įdomių dalykų apie darbininkų įsigalėjimą Pacifiko šiaurės vakaruose. Pavyzdžiui, 1921 metais Olimpijaj išikūrė pirmutinis darbininkų kooperatyvas fanerai gaminti. Kapitalui surinkti kooperatyvas pardavinėjo šėrus po \$1,000. Skeptikai šaipėsi, manydami, kad niekas iš to neišeis. Bet šiandien Washingtono valstijoj veikia jau 22 šitokie kooperatyvai ir pagamina 25% viso krašto eglinės faneros. Mums tenai būnant, Buffelen kooperatyvas pardavinėjo savo šėrus po \$4,000. Ir biznis darbininkams sekasi geriau, negu kitiems. "Seattle Post-Intelligencer" rašo, kad darbininkų dirbtuvėse žmogus pagamina į valandą apie 120 keturkampjų pėdų feneros, kai tuo tarpu kapitalistų kontroliuojamoje dirbtuvėse pagamina tik nuo 80 iki 95 keturkampjų pėdų.

Buffeleno kooperatyvo dirbtuvė Tacomoj užima 47 akrų plotą. Tenai daroma ne tik fanera (plywood), bet piaunamos lentos, daromos durys, langai ir kitokie dalykai, reikalingi namų statybai. Tai yra buvusi Bufelen Manufacturing Co. įmonė, kuri liepos mėnesį bankrutavo ir dabar ją nupirko darbininkų kooperatyvas.

"Proletariato diktatūra"

Kaip galingos čia darbininkų organizacijos, rodo dar ir šitas pavyzdys. Vieną vakarą nuėjome krautuven nusipirkti mėsos. Bet krautuvninkas purto galvą: "Sorry, can't sell meat. It's after six."

Pasirodo, kad po šėių krautuven negali parduoti mėsos. Kodėl? Ogi todėl, kad mėsa piausto unijistai, kurie po šėių jau nedirba. Ir kai jie nedirba, unija draudžia mėšą pardavinėti. Jeigu krautuvninkas parduotų nors pusę svaro mėsos ir būtų sugautas, unija uždėtų jam \$300 pabaudos. "O jeigu aš tos pabaudos nesumokėčiau — aiškina krautuvninkas — jie mane sunaikintų. Būtų paskelbtas man boikotas ir aš negalėčiau gauti jokių produktų savo krautuvei, nes visur dirba unijistai." Ir jis pridūrė: "Pas mus, matote, veikia proletariato diktatūra..."

Idomu buvo matyti Seattle miestą, bet daug malonumo turėjome ir visu keliu nuo Atlanto iki Pacifiko. Iš Bostono išvykome rugsėjo pradžioje. Pirmiausia sustojome pažūrėti garsaus Niagaros upės krocklio. Žiūrėjome tą gamtos įdomybę iš abiejų pusių. Iš Kanados pusės panorama įvairesnė. Tenai ir pakraštys daug kultūringiau sutvarkytas. Gražūs gėlynai, fontanai, laiptai ir tt. Stengėmės viską nufilmuoti.

Kanadoj praleidom porą dienų. Gyvenimas ir kainos tenai nedaug kuo skiriasi nuo Amerikos; maistas truputį pigesnis, tačiau gazolinas dvigubai brangesnis; mokėjom po 46 centus už galioną.

Buvom staptelėję ir Detroito. Tai jau visiems žinomas Amerikos automobilių pramonės centras su 1,850,000 gyventojų. Tą miestą ikūrė 1701 metais prancūzai ir pavadino jį Detroitu, kas jų kalboje reiškia "tiesų." Pirmia jį buvo pavadinę Detroitu ir esamą čia 27 mylių tiesių upę.

Detroito šiandien yra nemaža lietuvių, yra lietuvių socialdemokratų kuopa ir daug "Keleivio" skaitytojų. Chicagoj sustojom trejetai dienų. Gražiai buvom priimti pas pp. Gugius ir pp. Biežius. Be to, p. Nora Gugienė parodė mums lietuvių legionierių klubą ir Tautines Lietuvių Kapines, kur ilsisi daug žymių mūsų visuomenės veikėjų. Kapinės užlaikomos labai tvarkingai ir turi daug gražių paminklų, tarp kurių matosi Jono Šliupo, Serne - Adomaičio, rašytojo Vargšo-Laucevičiaus, Bagočių ir kitų paminklai.

S. Michelsonas

(Bus daugiau)

GERA KALĖDŲ DOVANA

LIETUVIŲ KALBOS VADOVAS

Sudarė prof. Pr. Skardžius, St. Barzdukas ir J. M. Laurinaitis, 606 pul. knyga, kaina tik \$3. Paskubekite, nes nedaug beturime. "Keleivis" 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

SKAITYKITE

Vertingas Knygas

- NAKTYS KARALISKUOSE. Lūdo Dovydo apysaka apie jaunųjų pėrgyvenimus sienapūti. 168 puslapių, kaina \$1.00
- CEZARIS. Mirko Jesulio'o romanai, vertė A. K. Puida, pirmoji dalis. 188 puslapių, kaina \$1.00
- LENGVAS BUDAS ISMOKTI ANGLISKAI. Geriausias vadovėlis pradėdantiems angliskai mokytis; duoda istoriją, angliskus posakalbiūnus. Kaina \$1.00
- NAUJA VALGIŲ KNYGA. M. Michelsonienės parasyta; 250 įvairių receptų, 132 pusl. Kaina \$1.25
- KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAZUS. Balio Sruogos idomus aprašymas, kaip Jono Mažrimas 1812 metais iš Viekšnių į Kauką nuštravė ir Napoleono rugėjų — ir kas iš to buvo. Kaina \$2.50
- NEMUNO PAKRANTĖSE. Idomūs lengvai skaitomi Dr. A. Garmaus atsiminimai. 136 pusl. Kaina \$1.00
- MILZINO PAUKSME. Balio Sruogos trilogiška istorijos kronika. 173 pusl., didelis formatas, gera popiera. Kaina \$2.50
- KON-TIKI. Thor Heyerdahl aprašymas nepaprastos šėių vyrų keionės plaustis iš Pietų Amerikos į Polineziją. 113 pusl. Kaina \$3.75
- ATSIMINIMAI. Stefanijos Paltanavienės prisiminimai iš jos jaunystės Lietuvoje ir Rusijoje. 56 pusl. Kaina \$1.00
- APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Poeto J. Aisčio atsiminimai apie Binkį, Miškinį, Tumą, Saviekį, Giras ir kt. 249 pusl. Kaina \$2.50
- MIRUSIOS SIĖLOS. M. Gogolio svarbiausias veikalas, išvertė M. Miškinis. 290 pusl. Kaina \$3.25
- RYTŲ PASAKOS. Vingo Krėvės parasytos indų ir kitų tolimųjų tautų legendos. 220 pusl. Kaina \$2.50
- POPIEZIAI IR LIETUVA. Kunigo M. Valadkos parasyta knyga, 250 pusl. Kaina \$2.50
- ZEMAITES RAŠTAL. Garsiosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parasyti vaizdeliai su rašytojos paveikslu. 128 puslapių, kaina \$1.00
- NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAL. Jono K. Garo, 160 paveikslų, 225 pusl. kermio popierio. Kaina \$5.00
- A KISS IN THE DARK. J. Jaaminė anglių kalba sodrus vaizdeliai. 150 pusl. Kaina kietais viršeliais \$2.00, minkštais viršeliais \$1.00
- LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parasė Dr. D. Pila. Pritaikinta Amerikos lietuviams. 144 puslapių, kaina \$1.00
- KODEL AS NETIKIU J DIEVĄ. Pina argumentu, kurie visiemis įdomūs. Kaina \$2.00

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 East Broadway

So. Boston 27, Mass.

SAULĖS ŠILUMA VERDA RYŽIUS

23 d. Nr. 82 apsilėidimo pavyzdžiui pastatė Klaipėdos MTS. Stotis turi gerai įrengtą dirbtuvę, puikias sąlygas remontui atlikti. Tačiau mašinų remontas vyko lėtai. Nė pusė mašinų nebuvo atremontuota laiku. Bloga organizacija, silpnas politinis stoties darbuotojų auklėjimas, silpnas naujų darbo metodų plėtimas ir įsamoninimas rimtas persilaužimas... Reikia tokio atsilikimo priežasčių mobilizuoti į šiuos darbus. Tokia pat padėtis ir kitose Lietuvos MT stotyse. Iš viso T. Lietuvos traktorių remontas labai atsilikęs, palyginus su kitomis respublikomis, skundžiasi miasių miestų gyventojus. "Pravda." O tas "atsilikimas" taip pat atsiliepė ir MTS "pagalbą kolchozams" suimant derlių ir paruošiant naują šėją.

Ne kas ir su rudenių dirvų arimo eiga kolūkiuose. Tuo reikalau paskiausiu metu gavo įsikisti net Žemės ūkio Ministerija, nusiskandama, kad "daugelio MTS vadovai visiškai nepa-Elta paskelbė, kad spalio 15 d. mirė advokatų ko-tenkinamai organizuoja ru-legendijos prezid. pirmininkas deninį dirvų arimą." Ypač And. Domasevičius. Manome, kad Elta prava-Be to, ministerija įspė-nešė netikrą vardą. Andrius jo Zagarės, Dambravos, buvo daktaras, mirusiojo Klaipėdos, Sedos, Telsių, tėvas, o mirusis buvo krikš-Navarėnų, Šakynos, Rasei-tytas Kęstučio vardu.

Grudžio 5. d. suvienytos unijų sąjungos turi narių: AFL—10.9 milijonų, o CIO—5.2 milijonų, taigi viso per 16 milijonų.

Geologų apskaičiavimu Michigano valstijoje iškastos anglys yra 500 milijonų metų senumo. Amerikos lignitinės protinė tarpų toj pačioje Lietuvoje mis ligomis sergančių yra per cukriniai runkeliai pūva 650,000.

JAU GALIMA UŽSISAKYTI

"Keleivis" Kalendorių 1956 Metams

"Keleivis" leidžia didelį apie 100 puslapių kalendorių 1956 metams. Kalendorius bus paruoštas prieš Naujus Metus ir visiems užsisakiusiems pasiūstas.

Kaip kasmet taip ir ateinančių metų kalendoriuje skaitytojai ras daug įvairiausių skaitymų, informacijų, eilėraščių ir plačią kalendorinę dalį.

Kalendorių jau laikas užsisakyti. Pirmą užsisakiusiems kalendorius pirmą bus ir pasiūstas.

"Keleivis" kalendoriaus kaina ir 1956 metams lieka ta pati, 50 centų. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 Broadway — South Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

Kiek per metus ilsimės?

Daugelis moterų skundžia, kad jos per apvalius jos energijos, kuomet jis metus neturi kada pailsėti. Ar išties išvažiuoja kokias šeima turi planuoti savo savaitę, tai namai beveik vaizgalius pagal savo palin-auskstyn kojom apvirta be kimus: Vieni mėgsta pa-priežiūros. Ar išties mes vaikšioti gryname ore ke-moterys negalim susitvar-lias valandas, kiti mėgsta kytį taip, kad gautume pa-ilsėti kiekvieną savaitę? Nejaugi mūsų darbai iš tie-sų yra nepabaigiami?

Aš manau, kad kiekviena šeima, didelė ar maža, ga-li taip susitvarkyti, kad per metus atostogautų 52 didelių namų darbų, tuomet kartus, tai reikia, kad kiekvieną savaitgalį paver-stų į tikras atostogas. Zino-ma, taip galima padaryti tik tada, kada moteris pla-nuoja savo laiką ir darbus.

Daugelis moterų mėgsta didesnius darbus atidėti šeštadieniui ar net sekma-dieniui. Tokia politika yra visai netinkama. Visus di-desnius darbus reikia atlikti savaitės bėgyje, o šešta-dieniui palikti tik smulkme-nas. Gi šeštadienio popietis ir visas sekmadienis turi būti skirtas tik poilsiui ir malonumui.

Pažiūrėkime į krautuves šeštadienio popietį! Kiek moterų šeštadienio popietį perkasi maistą savaitę? Nejaugi negalima maisto pirkimą padaryti penkta-dienio vakare, ypač kad da-bar didesnės krautuvės yra penktadieniais atidaros iki vėlyvo vakaro? Kodėl rei-kia baltinius prosyti šešta-dienį popiet, kuomet vyras ir vaikai yra namuose, ir kuomet tą popietį galima būtų visai kitaip praleisti? Daug geriau yra per savaitę anksčiau kelti ir vėliau gul-ti, bet atlikti svarbesniu-sius darbus, o šeštadienio popietį palikti laisvą.

Jeigu vyras per savaitę sunkiai dirba, tai šeštadi-e-nį jis nori pailsėti jaukiuo-se namuose su ramia ir ne-nervinga žmona. Jam tikrai yra sugadintas poilsis, jei-gu žmona, su sluoata ranko-se, sukinėjasi po kambarius juos valydama ir vaiko vyrą iš kampo į kampa.

Poilsis šeštadienį ir sek-madienį nereikia kad tas sams viskas labai patikę, dienas reikia gulėti ir nieko tik negalėję atskirti mer-neveikti. Poilsis tuomet gai-šaičiu nuo berniuku. . . .

MAMYTĖ SU SCNELIU

Londono zoologijos sodo šimpanzė, kuri vadinama be-veik lietuviškai — Alena ir jos sūnelis Ben

Komunistų laikraščiai, stodami už sijonus, šitaip rašo: "tikrai demokratis-kame ir laisvame krašte, kur kiekvienas džiaugiasi laimingu gyvenimu, turi bū-ti įvairumas papuošaluose, medžiagos ir rūbų pasiuvi-me. Mūsų Kinijoje, kur po išlaisvinimo gyvenimas la-bai pagerėjo, žmonės, vy-rai ir moterys, vis dar dėvi vienodus ir tos pačios spal-vos rūbus".

Už sijonus kalba ir prak-tiški motyvai. Praeitais me-tais Kinijoje medvilnės der-lius buvo labai menkas ir jaučiasi didelis medžiagų trūkumas. Kinietė moteris gali pasiūti suknelę iš dvie-jų ar net pusantro jardo medžiagos, gi uniformai, reik bent keturių jardų. Tai gi, daug taupiau ir gražiau grįžti prie sijonų, ir kinie-tės moterys mielai tą daro.

Visi Po Truputį

Grazi saulėta diena. Šal-toka, bet oras giedras, ir aš panorau pasivaikštinėti gatvėse. Bestovinėdama pa-mačiau gražią mašiną, o jo-je, girdžiu, du vyrai kalba-si. Vienas sako, kad kolek-tuojant bažnyčioje jis įmetė 10 centų, gi kitas atsakė, kad jis įmetęs dolerį. Tada pirmasis atkerta antra-jam: "Aš einu bažnyčion kas savaitę, ir kas savaitę aukuoju po 10 centų. Per me-tus susidaro 5 doleriai, o juk aš už juos patarnavi-mo negaunu. Už mišias ar ką kitą atskirai moku, tai-gi, tie dešimtukai yra gyna-ka".

Man jų besiklausant kilo mintis, kad kiekvienas, ku-ris kokiam nors organizaci-jai priklauso, tur ją remti, nes be žmonių palaikymo organizacijos turės sugriū-ti.

Pažiūrėkim į mūsų lai-svos minties žmonės, ar mes aukojam nors po de-simtuką savaitę savųjų rei-kausių palaikymui? Ar mes atiduodam nors po dešim-tuką tiems laikraščiams, ku-rie skelbia nevaržomą, lai-svą mintį ir kurie veda ko-ją su tais, kurie nori, kad visas pasaulis ir visi žmo-nės būtų apvilkti vienais žiaus. Senyvas amžius jau netrukdo domėtis ir džiaug-tis gyvenimu. Savo ar savo draugų gimtadienius švęs-dama, Anelė niekad nepa-miršta "Keleivio" ir visuo-met prisijūnčia jam aukų ar-ba naujų skatytųjų. Linki-me mūsų ilgametei bičiulei "Keleiviui" \$8.00 (po de-šimtuką už kiekvienus me-ius). Išrašykite dvi prenu-meratas į Vokietiją, tegu žmonės skaito ir tepasidaro mūsų draugai ir gal kovoto-jai už geresnį gyvenimą.

Gal kam atrodys juokin-ga tokia mano auka, bet ji bus naudinga. Jeigu kiek-vienas skaitytojas užrašytų laikraštį naujam skaityto-jui, skaitytojų skaičius pa-sidarytų dvigubai dides-nis. Argi negalime to pa-daryti šiomet, kai "Kele-iviui" suėjo 50 metų?

Mes per pažangius laik-raščius daug ko atsiekėm ir daug ko iš jų išmokom. "Keleivis" ne vienam yra pravėręs akis ir išmokęs ne tik skaityti ir rašyti, bet ir galvoti be baimės ir be prie-tarų. Taigi, padėkim savi-kiams, kaip išgalime. Ma-žos, bet nuosirdžios aukos, sudėtos krūvon, pavirsta didelių daiktų.

Anelė Liutkuvienė

Marc Gilly, Jeanne D'Arc prancūzų karo laivo jūri-ninkas, po 10 metų susitiko Los Angeles mieste sa-vo seserį, jos vyrą ir 3 vaikus.

VILIJA

Vilija, mūsų upelių matutė,
Dugną tur aukso ir veidą kaip dangų;
Vandenis semia lietuvišesutė,
Sirdžia ir veidu skaištesnė už bangą.

Puikios, malonios pakalnės ties Kaunu,
Puošia jos tulpėmis Viliją srauną;
Myli lietuvi gražesnis jaunimas,
Negu kad rožių ir tulpių audimas.

Vilijai Kauno pakalnės per nieką:
Nemuno ieško ir žiedus palieka.
Liūdnei lietuvi ašarėlės byra,
Nes pamylėjo kito krašto vyrą.

Mylimą Nemuns, smarkiai apkabinęs,
Neša pro kalnus, per laukų platybes;
Glaudžia su meile prie šalotos krūtinės
Ir kartu skęsta į marių gilybes.

Tu save lygiai svetimam pašvęsi,
Brančią tėvelių apleidusi šalę,
Ir lyg tarp marių užmiršta paskęsi,
Bet dar liūdnėnė lietuviš-našlė!

Sirdį ir upę sunku suturėti:
Vilijai bėgti, mergaitei mylėti . . .
Vilija skęsta į Nemuną mielą,
O bokšte liūdi mergučėlės siela.

Adomas Mickevičius
(Gyveno 1798—1855 metais)
Vertė Maironis

Redakcijos prierasas: Ane-leivij" ir kalendorių Mrs. lė Liutkuvienė, nuosirdi Blanche Lastowkai, Reed's "Keleivio" bičiulė ir rėmė-Terry, N. H.

Artinasi ruđuo, pakalbini kime pažįstamus ir prie-telius užsisakyti "Keleivi". Kaina metams \$4.

PAMĖGINKITE JUS

Aktorius Burt Lancaster pasikabina ant trapecijos 40 pėdų aukštumoje bu-čiuoja aktorę Giną Lollo-brigidą. Tą sceną pamaty-sime kada nors mivyje.

UŽSAKĖ ŠVENTEMS "KELEIVI" DOVANŲ

Artėjančių švenčių pro-ga P. Yuškevičius iš Am-steram, N. Y., užsakė "Ke-leivij" metams savo gimina-ičiui K. Ančiukaičiui, taip pat Amstardame.

Kalėdų proga Miss Nellie Valent iš Nashua, N. H., atnaujino prenumeratą ir užsakė kalendorių savo ma-mytei Mrs. Wm. Valent, gyvenančiai ten pat.

Mrs. Abie Mizen iš Ra-leigh, N. C., užsakė "Ke-

BADAS

(Grenlandijos tyrinėtojo švedo Peter Freuchen apysaka)

Siaurėje, Bafino žemėje, tarp eskimų, aš gulėjau sniego trobelėje ir šalau. Kada pavalgyti neturiu net lašinių pasispirginti, o siuntanti audra lauke sako, kad eiti medžioti negalima, tada greitai nustoji gero ūpo. Guli ir vaizduojiesi gerą valgį. Prisimena puikiausieji valgiai, kuriuos kada esi ragavęs. Apie nieką kitą nė nemąstai. Aš prisiminiau su kiausiniiais kepamus bly-nus, kaip mes keptavome juos Kap Yorke, gerokai riebius ir minkštus, tokius, kad net didžiausieji kūnai praleisdavo juos pro gerklę, net nesukandę dantų.

Aš buvau kartu su senuoju Ututiaku ir jo žmona Manika. Mes radomės medžioklės kelionėje, kuri iki šiol vyko labai prastai. Bet mūsų padėtis dar nebuvo labai pavojinga, nes maistui mes dar turėjome šunis. Tiktai blogas oras atėmė mums norą šposauti.

—Papasakok bet ką, Ututiake,—pasakiau aš, — ir geriausia ką nors iš tavo blogiausių badavimo metų, kad aš, nukreipęs savo mintis nuo Kap Yorke ir tenyksių valgių, galėčiau galvoti apie ką nors kitą

O, tu kalbi apie badą, — pasakė senis.—Tu esi baltasis žmogus ir tikro didelio bado nesu patyręs. Nes nuo ano laiko, kada jūs čia atisbastėte, mums eskimams gyvenasi ne taip blogai, kaip pirmiau. Apie tai aš galiu kai ką papasakoti, nes pažinti badą man teko nuo vaikystės dienų. Pažvelk į mano šunis, ten lauke, kaip jie ramiai tupi. Per tas dvi dienas, kurias mes praleidžiame dabar lyg tyčia nieko negaudami pavalgyti, jie nerodo jokio susirūpinimo. Ne, šį kraštą tu dar turi pažinti. Tai yra kraštas, iš kurio visi gali išbėgti, bet kuriame taip pat gali būti tiek tur-to, jog viso pasaulio žmonės galėtų jame sociali išmisti. Dabar aš prisimenu blogiausia, ką esu pergyvenęs. Tai buvo taip senai, jog vos beprisimenu. Bet aš noriu dabar papasakoti apie didįjį badą, kurį pats esu pergyvenęs.

Taip, tai buvo labai senai, ir yra priskiriama aniems laikams, kada jūsų baltieji žmonės dar mūsų žemėje nebuvo apsigyvenę. Aplinkui klaidžiodavo daug banginių medžiotojų, su kuriais mes vesdavome prekybą. Bet savo medžioklę baigę, jie kiekvieną kartą vėl greitai išnykdavo.

Tas, ką aš noriu papasakoti, atsitiko aną didįją žiemą, kuri truko du metus. Lėdas netirpo per visą va-sarą, ir visa žemė liko sniegu nuklota. Panašūs dalykai per mno ilgą gyvenimą atsitiko tiktai du kartu, o dabar aš jau esu labai senas žmogus. Visą vasarą mes badavome ir gyvenom skurde, o dabar atėjo tamsusis mėnuo, kurs mums, čia gyvenantiems, yra blogiausias. Mes gyvenome anuomet Menvilio pusiasalio vakarinia-me krante, ties Usugarsuku, ir kai kurie vyrai norėjo pasitraukti arčiau į šiaurę, kad pamėgintų laimės. Bet mano tėvas su savo medžioklės draugais pasiliko čia, kad prie neužsalusio vandens ir ekečių pamedžiotų dar jūros liutų. Mano motina mirė, ir mano tėvas vėl vedė vieno vyro žmonos seserį. Kiekviena iš tų moterų tu-rėjo po vaiką, o jų motina gyveno prie jų, persikeldama tai į vienos, tai į kitos dukters namus. Aš anuomet jau buvau tikras medžiotojas ir turėjau šautuvą, kuris buvo užtaisomas per vamzdį. Dabar jau tokie šautuvai nebevertuojami, bet anuomet ruonių medžioklei mes dar vartdavome net streles ir lankus.

Cia mirė antrojo namo vyras, ir jo žmona persi-kėlė pas mus, o taip pat ir abiejų moterų motina. Mano tėvas ir aš buvome susirūpinę, kaip visus aprū-pinti. Be to, mūsų namuose dar buvo mano netikra sesuo Manika, mano Manika, kurią motina kadaise nupirko, kad išaugintų man per žmoną. Ji buvo šiek tiek už mane jaunesnė, tačiau stipri ir beveik mokėjo siūti.

Mūsų šunes buvo labai blogi, nes jie visai negau-davo esti. Vieną dieną tėvas pareiškė, jog, pasiėmęs visus šunis, jis norįs vykti į ledų sritis, kad paieškotų lokių ir užtruksiąs tenai keletą dienų. Vieną porą šu-nų jis paliko mums namie. Nes jeigu naktį kartais pasirodytų lokys, šunes mus pažadintų, ir tuomet aš galėčiau jį nudėti.

Tačiau mano tėvas ilgai negrįžo. Mes baisiai ba-davome. Abu mažieji vaikai mirė, ir aš dažnai ma-tydavau, kaip abi motinos su savo lenktais peiliais išslinkdavo lauk, kur radosi abu lavonai. Ką jos ten darydavo, aš nenoriu pasakoti. Mes mitome kailiais ir diržais. Nieko daugiau nebuvo užsilikę.

Bet vieną naktį—aš gulėjau ir nudaviau lyg bū-čiau užmigęs—išgirdau, kaip trys moterys tarp savęs šnibšdėjosi. Jos rodė į mano netikrąją seserį, ir viena iš jų pasakė, jog mano netikroji sesuo esanti dabar dikta ir riebi. Aš supratau, jog jos sekančią naktį nori kirviu ją nužudyti ir suvalgyti. Aš net nepakru-tėjau. Visos trys moterys pamanė, kad aš miegu, o aš tuo tarpu mąsčiau, ką mes turime daryti. Nutariau ją išgelbėti ir kartu su ja pabėgti. Aš maniau, kad jei mes turime mirti, mes mieliau galime mirti vieni lauke, negu būti šių moterų nužudyti ir suplėšyti.

(Bus daugiau)

